

I

(Besluiten waarvan de publicatie voorwaarde is voor de toepassing)

RICHTLIJN 2001/80/EG VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD**van 23 oktober 2001****inzake de beperking van de emissies van bepaalde verontreinigende stoffen in de lucht door grote stookinstallaties**

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 175, lid 1,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾,Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽²⁾,

Na raadpleging van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag ⁽³⁾ en gezien de gemeenschappelijke ontwerp-tekst die op 2 augustus 2001 door het bemiddelingscomité is goedgekeurd,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Richtlijn 88/609/EEG van de Raad van 24 november 1988 inzake de beperking van de emissies van bepaalde verontreinigende stoffen in de lucht door grote stookinstallaties ⁽⁴⁾ heeft bijgedragen tot de beperking en terugdringing van de luchtverontreiniging door grote stookinstallaties; deze richtlijn dient omwille van de duidelijkheid opnieuw geformuleerd te worden.
- (2) In het vijfde Milieueactieprogramma ⁽⁵⁾ wordt als doelstelling geformuleerd dat de kritische depositieniveaus van bepaalde verzurende verontreinigingen als zwaveldioxide (SO₂) en stikstofoxiden (NO_x) in geen geval mogen worden overschreden, terwijl de doelstelling ten aanzien van de luchtkwaliteit erin bestaat dat alle mensen doeltreffend moeten worden beschermd tegen erkende door luchtverontreiniging veroorzaakte gezondheidsrisico's.

⁽¹⁾ PB C 300 van 29.9.1998, blz. 6 en PB C 212 E van 25.7.2000, blz. 36.

⁽²⁾ PB C 101 van 12.4.1999, blz. 55.

⁽³⁾ Advies van het Europees Parlement van 14 april 1999 (PB C 219 van 30.7.1999, blz. 175, gemeenschappelijk standpunt van de Raad van 9 november 2000 (PB C 375 van 28.12.2000, blz. 12) en besluit van het Europees Parlement van 14 maart 2001 (nog niet verschenen in het Publicatieblad). Besluit van het Europees Parlement van 20 september 2001 en besluit van de Raad van 27 september 2001.

⁽⁴⁾ PB L 336 van 7.12.1988, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 94/66/EG van de Raad (PB L 337 van 24.12.1994, blz. 83).

⁽⁵⁾ PB C 138 van 17.5.1993, blz. 1.

- (3) Alle lidstaten hebben het Protocol van Gothenburg van 1 december 1999 bij het Verdrag van de Economische Commissie van de Verenigde Naties voor Europa van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau ondertekend; dit protocol bevat o.a. toezeggingen om de emissies van zwaveldioxide en stikstofoxiden te verlagen.

- (4) De Commissie heeft een mededeling over een communautaire strategie ter bestrijding van de verzuring gepubliceerd; de herziening van Richtlijn 88/609/EEG wordt als integrerend onderdeel van deze strategie aangemerkt teneinde op lange termijn de SO₂- en NO_x-emissies voldoende te verminderen om de neerslag en de concentraties tot onder de kritische depositieniveaus te verlagen.

- (5) Overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel, zoals vervat in artikel 5 van het Verdrag, vormt de beperking van de emissie van verzurende stoffen door grote stookinstallaties een doelstelling die door individueel optredende lidstaten onvoldoende kan worden verwezenlijkt en ongecoördineerde maatregelen bieden geen waarborg dat de gewenste doelstelling ook werkelijk wordt bereikt; gezien de noodzaak de emissie van verzurende stoffen in de gehele Gemeenschap te beperken, is het doeltreffender maatregelen op het niveau van de Gemeenschap te nemen.

- (6) Grote stookinstallaties dragen in belangrijke mate bij tot de emissie van zwaveldioxide en stikstofoxiden in de Gemeenschap en het is nodig deze emissies te beperken; de benadering moet derhalve worden aangepast aan de uiteenlopende kenmerken van de sector grote stookinstallaties in de lidstaten.

- (7) In Richtlijn 96/61/EG van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging ⁽⁶⁾ is een geïntegreerde aanpak van de preventie en bestrijding van verontreiniging opgenomen, waarin alle aspecten van de milieueffecten van een installatie op

⁽⁶⁾ PB L 257 van 10.10.1996, blz. 26.

geïntegreerde wijze worden beschouwd; stookinstallaties met een nominaal thermisch vermogen van meer dan 50 MW vallen binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 96/61/EG; de Commissie publiceert om de drie jaar ingevolge artikel 15, lid 3, van die richtlijn een inventaris van de voornaamste verantwoordelijke emissies en bronnen, een en ander op basis van door de lidstaten verstrekte gegevens; de Raad stelt overeenkomstig artikel 18 van die richtlijn, op voorstel van de Commissie, in overeenstemming met de hiertoe in het Verdrag neergelegde procedures, emissiegrenswaarden vast in die gevallen waarin een communautair optreden noodzakelijk is gebleken, zulks met name op basis van de in artikel 16 van die richtlijn bedoelde uitwisseling van informatie.

- (8) Naleving van de in de onderhavige richtlijn vastgestelde emissiegrenswaarden dient als een noodzakelijke, maar nog ontoereikende voorwaarde te worden beschouwd om aan de eisen van Richtlijn 96/61/EG inzake het gebruik van de beste beschikbare technieken te voldoen; deze naleving kan strengere emissiegrenswaarden, emissiegrenswaarden voor andere stoffen en andere milieucompartimenten en andere relevante voorwaarden vereisen.
- (9) De industrie heeft gedurende vijftien jaar ervaring opgedaan met de invoering van technieken om de emissie van verontreinigende stoffen door grote stookinstallaties te beperken.
- (10) Het Protocol inzake zware metalen bij het ECE-Verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand beveelt maatregelen aan om de door bepaalde installaties uitgestoten hoeveelheid zware metalen te verminderen; het is bekend dat de vermindering van stofemissie door stofbestrijdingsinstallaties voordelen zal opleveren voor de vermindering van stofgebonden emissies van zware metalen.
- (11) In de sector grote stookinstallaties nemen installaties voor elektriciteitsopwekking een belangrijke plaats in.
- (12) Richtlijn 96/92/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 december 1996 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit ⁽¹⁾ moet onder andere tot gevolg hebben dat onder nieuwkomers in de sector nieuwe productiecapaciteit zal worden verdeeld.
- (13) De Gemeenschap streeft naar een beperking van de emissie van kooldioxide; waar haalbaar biedt warmtekrachtkoppeling een waardevolle mogelijkheid om bij het brandstofverbruik het algehele rendement te verbeteren.
- (14) Reeds thans stijgt het gebruik van aardgas voor de elektriciteitsopwekking significant, hetgeen waarschijnlijk nog zal voortduren, met name door gebruikmaking van gasturbines.

- (15) Gezien de toenemende productie van energie uit biomassa, zijn specifieke emissienormen terzake gerechtvaardigd.
- (16) In de Resolutie van de Raad van 24 februari 1997 betreffende een communautaire strategie voor het afvalbeheer ⁽²⁾ wordt de noodzaak van de terugwinning van afval onderstreept en is gesteld dat om een hoog niveau van milieubescherming te garanderen passende emissienormen voor de werking van afvalverbrandingsinstallaties dienen te gelden.
- (17) De industrie heeft ervaring opgedaan met technieken en apparatuur voor de meting van de belangrijkste verontreinigende stoffen die door grote stookinstallaties worden uitgestoten; de Europese Commissie voor Normalisatie (CEN) is begonnen te werken aan een kader waarmee binnen de Gemeenschap vergelijkbare meetresultaten worden gewaarborgd en een hoog kwaliteitsniveau van deze metingen wordt gegarandeerd.
- (18) Er bestaat behoefte om de kennis omtrent de emissie van de belangrijkste verontreinigende stoffen door grote stookinstallaties te verbeteren; deze informatie dient, teneinde voor het verontreinigingsniveau van een installatie werkelijk representatief te zijn, tevens met kennis omtrent het energieverbruik ervan te worden gecombineerd.
- (19) Deze richtlijn dient de termijnen waarbinnen de lidstaten Richtlijn 88/609/EEG moeten omzetten en uitvoeren, onverlet te laten,

HEBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Deze richtlijn is van toepassing op stookinstallaties met een nominaal thermisch vermogen van 50 MW of meer, ongeacht het toegepaste brandstoftype (vaste, vloeibare of gasvormige brandstof).

Artikel 2

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

- 1) „emissie”: uitworp van stoffen in de lucht door een stookinstallatie;
- 2) „rookgassen”: gasvormige uitworp die vaste, vloeibare of gasvormige emissies bevat; het debiet van rookgassen wordt berekend in kubieke meter per uur bij genormaliseerde temperatuur (273 K) en druk (101,3 kPa) en na aftrek van het waterdampgehalte, en wordt uitgedrukt in „Nm³/h”;

⁽¹⁾ PB L 27 van 30.1.1997, blz. 20.

⁽²⁾ PB C 76 van 11.3.1997, blz. 1.

- 3) „emissiegrenswaarde”: toelaatbare hoeveelheid van een stof die met de rookgassen van een stookinstallatie gedurende een bepaalde periode in de lucht mag worden uitgestoten; de emissiegrenswaarde wordt berekend in massa per volume rookgassen bij een zuurstofgehalte in de rookgassen van 3 volumepercent in het geval van vloeibare en gasvormige brandstoffen, van 6 volumepercent in het geval van vaste brandstoffen en van 15 volumepercent in het geval van gasturbines, en wordt uitgedrukt in „mg/Nm³”;
- 4) „ontzwavelingspercentage”: de verhouding tussen de hoeveelheid zwavel die gedurende een bepaalde periode op de locatie van een stookinstallatie niet wordt uitgestoten en de hoeveelheid zwavel in de brandstof die in de stookinstallatie en de bijhorende voorzieningen wordt ingevoerd en in dezelfde periode wordt verbruikt;
- 5) „exploitant”: iedere natuurlijke of rechtspersoon die de stookinstallatie exploiteert of daarover beslissende economische zeggenschap heeft of aan wie een dergelijke zeggenschap is overgedragen;
- 6) „brandstof”: elke vaste, vloeibare of gasvormige brandbare stof waarmee de stookinstallatie wordt gevoed, met uitzondering van afvalstoffen die vallen onder Richtlijn 89/369/EEG van de Raad van 8 juni 1989 ter voorkoming van door nieuwe installaties voor de verbranding van stedelijk afval veroorzaakte luchtverontreiniging ⁽¹⁾, Richtlijn 89/429/EEG van de Raad van 21 juni 1989 ter vermindering van door bestaande installaties voor de verbranding van stedelijk afval veroorzaakte luchtverontreiniging ⁽²⁾ en Richtlijn 94/67/EG van de Raad van 16 december 1994 betreffende de verbranding van gevaarlijke afvalstoffen ⁽³⁾, of toekomstige communautaire besluiten tot intrekking of vervanging van een of meer van deze richtlijnen;
- 7) „stookinstallatie”: elk technisch toestel waarin brandstoffen worden geoxydeerd teneinde de aldus opgewekte warmte te gebruiken.

Deze richtlijn is enkel van toepassing op stookinstallaties die bestemd zijn voor de opwekking van energie, met uitzondering van die welke de verbrandingsproducten rechtstreeks in productieprocedures gebruiken. Deze richtlijn is met name niet van toepassing op de volgende verbrandingsinstallaties:

- a) installaties waarin de verbrandingsproducten worden gebruikt voor directe verwarming, droging of enige andere behandeling van voorwerpen of materialen, bijvoorbeeld herverhittingsovens en ovens voor warmtebehandeling;
- b) naverbrandingsinstallaties, dat wil zeggen technische voorzieningen voor de zuivering van rookgassen door verbranding, die niet als autonome stookinstallatie worden geëxploiteerd;

- c) installaties voor het regenereren van katalysatoren voor het katalytisch kraakproces;
- d) installaties om zwavelwaterstof om te zetten in zwavel;
- e) in de chemische industrie gebruikte reactoren;
- f) cokesbatterijovens;
- g) windverhitters van hoogovens;
- h) technische voorzieningen die bij de voortstuwing van een voertuig, schip of vliegtuig worden gebruikt;
- i) gasturbines die op offshore-platforms worden gebruikt;
- j) gasturbines die vóór 27 november 2002 een vergunning hebben gekregen of waarvoor, vóór 27 november 2002, naar het oordeel van de bevoegde autoriteit een volledige vergunning is aangevraagd, mits de installatie niet later dan 27 november 2003 in gebruik genomen wordt, onverminderd het bepaalde in artikel 7, lid 1, en bijlage VIII(A) en (B).

Installaties die worden aangedreven door diesel-, benzine- of gasmotoren zijn niet aan deze richtlijn onderworpen.

Wanneer twee of meer afzonderlijke nieuwe installaties zo worden geïnstalleerd dat hun rookgassen naar het oordeel van de bevoegde autoriteiten, met inachtneming van technische en economische omstandigheden, via één gemeenschappelijke schoorsteen zouden kunnen worden uitgestoten, wordt dit samenstel van installaties als één eenheid aangemerkt;

- 8) „gemengde stookinstallatie”: elke stookinstallatie die terzelfder tijd of beurtelings met twee of meer brandstoffen kan worden gevoed;
- 9) „nieuwe installatie”: elke stookinstallatie waarvoor de eerste bouwvergunning of, bij gebreke van een dergelijke procedure, de eerste bedrijfsvergunning op of na 1 juli 1987 is verleend;
- 10) „bestaande installatie”: elke stookinstallatie waarvoor de eerste bouwvergunning of, bij gebreke van een dergelijke procedure, de eerste bedrijfsvergunning vóór 1 juli 1987 is verleend;
- 11) „biomassa”: producten die geheel of gedeeltelijk bestaan uit plantaardig landbouw- of bosbouw materiaal dat gebruikt kan worden als brandstof om de energetische inhoud ervan te benutten, alsmede de volgende als brandstof gebruikte afvalstoffen:

- a) plantaardig afval uit land- en bosbouw;

⁽¹⁾ PB L 163 van 14.6.1989, blz. 32.

⁽²⁾ PB L 203 van 15.7.1989, blz. 50.

⁽³⁾ PB L 365 van 31.12.1994, blz. 34.

- b) plantaardige afval van de levensmiddelenindustrie, indien de opgewekte warmte wordt teruggewonnen;
 - c) vezelachtig afval afkomstig van de productie van ruwe pulp en van de productie van papier uit pulp; indien het op de plaats van productie wordt meeverbrand en de opgewekte warmte wordt teruggewonnen.
 - d) kurkafval;
 - e) houtafval, met uitzondering van houtafval dat ten gevolge van een behandeling met houtbeschermingsmiddelen of door het aanbrengen van een beschermingslaag gehalogeneerde organische verbindingen dan wel zware metalen kan bevatten, wat in het bijzonder het geval is voor houtafval afkomstig van bouw- en sloofafval;
- 12) „gasturbine”: een roterende machine die thermische energie in arbeid omzet, in hoofdzaak bestaande uit een compressor, een thermisch toestel waarin brandstof wordt geoxydeerd om het werkmedium te verhitten, en een turbine.
- 13) „ultraperifere gebieden”: Frankrijk voor de Franse Overzeese Departementen, Portugal voor de Azoren en Madeira, en Spanje voor de Canarische Eilanden.

Artikel 3

1. De lidstaten stellen uiterlijk op 1 juli 1990 programma's vast voor de geleidelijke vermindering van de totale jaarlijkse emissies van bestaande installaties. In deze programma's worden zowel het tijdschema als de uitvoeringsbepalingen voor de desbetreffende programma's vastgesteld.
2. Tot bij de uitvoering van de bepalingen van artikel 4 die van toepassing zijn op bestaande installaties, blijven de lidstaten voldoen, overeenkomstig de in lid 1 bedoelde programma's, aan de emissieplafonds en verminderingspercentages zoals vastgesteld in bijlage I, kolom 1 tot en met 6, voor zwaveldioxide, en in bijlage II, kolom 1 tot en met 4, voor stikstofdioxide, op de in die bijlagen gestelde data.
3. Gedurende de uitvoering van de programma's stellen de lidstaten eveneens de totale jaarlijkse emissies vast overeenkomstig bijlage VIII, punt C.
4. Indien een ingrijpende en onverwachte verandering van de vraag naar energie of van de beschikbaarheid van bepaalde brandstoffen of bepaalde opwekkingsinstallaties ernstige technische moeilijkheden oplevert voor de tenuitvoerlegging van het programma dat een lidstaat krachtens lid 1 heeft opgesteld, neemt de Commissie op verzoek van de betrokken lidstaten rekening houdend met de toedracht van dat verzoek, een besluit om ten aanzien van die lidstaat de emissieplafonds en/of

de data van de bijlagen I en II te wijzigen; zij deelt dit besluit aan de Raad en aan de lidstaten mede. Elke lidstaat kan het besluit van de Commissie binnen drie maanden ter beoordeling aan de Raad voorleggen. De Raad kan binnen drie maanden met gekwalificeerde meerderheid van stemmen een andersluidend besluit nemen.

Artikel 4

1. Onverminderd artikel 17 treffen de lidstaten passende maatregelen teneinde te bewerkstelligen dat iedere bouwvergunning of, bij gebreke van een dergelijke procedure, iedere bedrijfsvergunning voor een nieuwe stookinstallatie — waarvoor vóór 27 november 2002 naar het oordeel van de bevoegde autoriteit een volledige vergunning is aangevraagd, mits de installatie uiterlijk 27 november 2003 in gebruik genomen wordt — voorschriften bevat met betrekking tot de inachtneming van de in punt A van de bijlagen III tot en met VII voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stof vastgestelde emissiegrenswaarden.

2. De lidstaten treffen passende maatregelen teneinde te bewerkstelligen dat iedere bouwvergunning of, bij gebreke van een dergelijke procedure, iedere bedrijfsvergunning voor een andere nieuwe stookinstallatie dan die welke zijn bedoeld in lid 1, voorschriften bevat met betrekking tot de inachtneming van de in punt B van de bijlagen III tot en met VII voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stof vastgestelde emissiegrenswaarden.

3. Onverminderd Richtlijn 96/61/EG en Richtlijn 96/62/EG van de Raad van 27 september 1996 inzake de beoordeling en het beheer van de luchtkwaliteit ⁽¹⁾ bereiken de lidstaten uiterlijk op 1 januari 2008 significante emissiereducties, door

- a) passende maatregelen te treffen om te bewerkstelligen dat alle bedrijfsvergunningen voor bestaande installaties voorschriften bevatten met betrekking tot de inachtneming van de voor nieuwe stookinstallaties vastgestelde emissiegrenswaarden voor nieuwe installaties, als bedoeld in lid 1, of
- b) ervoor te zorgen dat bestaande installaties onderworpen worden aan het in lid 6 bedoelde nationale emissiereductieplan,

en, wanneer zulks passend is, door de artikelen 5, 7 en 8 toe te passen.

4. Onverminderd de Richtlijnen 96/61/EG en 96/62/EG kunnen bestaande installaties worden vrijgesteld van de verplichting tot inachtneming van de in lid 3, bedoelde emissiegrenswaarden, en van opnemings in het nationale emissiereductieplan, op voorwaarde dat:

- a) de exploitant van een bestaande installatie zich in een schriftelijke verklaring die uiterlijk op 30 juni 2004 aan de bevoegde autoriteit wordt overgelegd, ertoe verbindt om de installatie vanaf 1 januari 2008 tot 31 december 2015 niet langer dan 20 000 bedrijfsuren in bedrijf te nemen;

⁽¹⁾ PB L 296 van 21.11.1996, blz. 55.

b) de exploitant elk jaar aan de bevoegde autoriteit meedeelt hoeveel van de resterende exploitatietijd hij reeds heeft gebruikt en nog zal gebruiken.

5. De lidstaten kunnen eisen dat strengere emissiegrenswaarden en uitvoeringstermijnen in acht worden genomen dan die welke in de leden 1, 2, 3 en 4 en in artikel 10 zijn genoemd; ook kunnen zij andere verontreinigende stoffen opnemen en aanvullende eisen stellen of de aanpassing van de installaties aan de technische vooruitgang voorschrijven.

6. Onverminderd de onderhavige richtlijn en Richtlijn 96/61/EG, en met inachtneming van de kosten en baten en hun verplichtingen uit hoofde van Richtlijn 2001/81/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2001 inzake nationale emissieplafonds ⁽¹⁾ en Richtlijn 96/62/EG, kunnen de lidstaten voor bestaande installaties een nationaal emissiereductieplan opstellen en uitvoeren, waarin, onder meer, de plafonds van de bijlagen I en II in acht worden genomen.

Het nationale emissiereductieplan brengt de totale jaarlijkse emissies van NO_x, SO₂ en stof van bestaande installaties terug tot de niveaus die bereikt zouden zijn, als de in lid 3, onder a), bedoelde emissiegrenswaarden waren toegepast op de bestaande installaties die in het jaar 2000 in bedrijf zijn (met inbegrip van die installaties die in 2000 worden onderworpen aan een door de bevoegde autoriteit goedgekeurd saneringsplan teneinde te voldoen aan de door de nationale wetgeving vereiste emissiereductie) en op basis van de effectieve jaarlijkse exploitatietijd, de gebruikte brandstof en het thermisch vermogen, gemiddeld gedurende de afgelopen vijf jaar van exploitatie, tot en met het jaar 2000.

De sluiting van een in het nationale emissiereductieplan opgenomen installatie heeft niet tot gevolg dat de totale jaarlijkse emissies van de resterende installaties van het plan worden verhoogd.

Een bestaande of nieuwe installatie kan in geen geval op grond van een nationaal emissiereductieplan worden vrijgesteld van de bepalingen van de desbetreffende communautaire wetgeving, onder meer Richtlijn 96/61/EG.

Voor nationale emissiereductieplannen gelden de volgende voorwaarden:

- a) het plan bevat doelstellingen en daarvan afgeleide streefgetallen, maatregelen en tijdschema's om die doelstellingen en streefgetallen te halen, alsmede een controlemechanisme;
- b) de lidstaten stellen de Commissie uiterlijk 27 november 2003 in kennis van hun nationale emissiereductieplan;

⁽¹⁾ Zie blz. 22 van dit Publicatieblad.

c) binnen zes maanden na de kennisgeving van punt b) beoordeelt de Commissie of het plan al dan niet beantwoordt aan de vereisten van dit lid 6. Wanneer de Commissie van mening is dat dit niet het geval is, stelt zij de lidstaat daarvan in kennis en deelt de lidstaat binnen de drie daaropvolgende maanden mee welke maatregelen genomen zijn om aan de vereisten van dit lid tegemoet te komen;

d) de Commissie stelt uiterlijk op 27 november 2002 richtsnoeren op om de lidstaten bij de uitwerking van hun plannen bij te staan.

7. Uiterlijk 31 december 2004 zal de Commissie, in het licht van de vooruitgang die geboekt is om de volksgezondheid te beschermen en de communautaire milieudoelstellingen inzake verzuring en luchtkwaliteit overeenkomstig Richtlijn 96/62/EG te halen, het Europees Parlement en de Raad een verslag voorleggen met een beoordeling van:

- a) de noodzaak van verdere maatregelen;
- b) hoeveelheden zware metalen uitgestoten door grote stookinstallaties;
- c) kosteneffectiviteit, kosten en baten van verdere emissiereductie in de sector van de grote stookinstallaties in de lidstaten in vergelijking met andere sectoren;
- d) de technische en economische haalbaarheid van de emissiereductie;
- e) de gevolgen van zowel de normen voor de sector grote stookinstallaties, inclusief de bepalingen voor binnenlandse vaste brandstoffen, als de concurrentiesituatie op de energiemarkt, voor het milieu en de interne markt;
- f) alle nationale emissiereductieplannen die de lidstaten op grond van lid 6 hebben verstrekt.

De Commissie zal in haar verslag een adequaat voorstel opnemen voor mogelijke einddata of voor lagere grenswaarden voor de uitzondering van voetnoot 2 bij Bijlage VI, deel A.

8. Het in lid 7 bedoelde verslag gaat zo nodig vergezeld van passende voorstellen, met inachtneming van Richtlijn 96/61/EG.

Artikel 5

In afwijking van het bepaalde in bijlage III geldt het volgende:

- 1) Voor installaties met een nominaal thermisch vermogen van 400 MW of meer die niet meer dan de hierna vol-

gende aantallen per jaar in bedrijf zijn (voortschrijdend gemiddelde over een periode van vijf jaar):

- 2 000 uur tot 31 december 2015;
- 1 500 uur vanaf 1 januari 2016,

geldt een SO₂-emissiegrenswaarde van 800 mg/Nm³.

Deze bepaling is niet van toepassing op nieuwe installaties waarvoor de vergunning overeenkomstig artikel 4, lid 2, is verleend.

- 2) Tot en met 31 december 1999 mag Spanje vergunningen afgeven voor nieuwe, vóór eind 2005 in bedrijf te stellen krachtinstallaties met een nominaal thermisch vermogen van 500 MW of meer, waarin van eigen bodem afkomstige of geïmporteerde vaste brandstoffen worden gestookt en die aan de volgende vereisten voldoen:
 - a) voor geïmporteerde vaste brandstoffen een SO₂-emissiegrenswaarde van 800 mg/Nm³;
 - b) voor van eigen bodem afkomstige vaste brandstoffen minimaal 60 % ontzwaveling,

mits de totale toegestane capaciteit van installaties waarvoor deze afwijking geldt, niet meer bedraagt dan:

- 2 000 MWe voor installaties die vaste brandstoffen van eigen bodem stoken;
- 7 500 MWe voor installaties die geïmporteerde vaste brandstoffen stoken, ofwel — indien dat lager is — 50 % van de totale nieuwe capaciteit van alle installaties op vaste brandstoffen waarvoor uiterlijk op 31 december 1999 een vergunning is afgegeven.

Artikel 6

De lidstaten dragen er zorg voor, dat voor nieuwe installaties waarvoor een vergunning is verleend overeenkomstig artikel 4, lid 2, of voor installaties waarop artikel 10 van toepassing is, de technische en economische haalbaarheid van warmtekrachtkoppeling wordt onderzocht. Indien de haalbaarheid wordt bevestigd, rekening houdend met de markt- en distributiesituatie, worden de installaties in die zin ontworpen.

Artikel 7

1. De lidstaten dragen er zorg voor, dat in de in artikel 4 genoemde vergunningen voorschriften bevatten inzake procedures bij storingen of uitvallen van de zuiveringsinrichting. Meer bepaald verlangt de bevoegde autoriteit dat de exploitant ingeval de zuiveringsinrichting is uitgevallen en niet binnen 24 uur weer normaal functioneert, de installatie geheel of gedeeltelijk stillegt of met een weinig vervuilende brandstof in werking houdt. In elk geval wordt de bevoegde autoriteit binnen 48 uur op de hoogte gesteld. De som van de perioden van

werking zonder zuiveringsinrichting mag in een periode van 12 maanden in geen geval meer bedragen dan 120 uur. De bevoegde autoriteit kan uitzonderingen toestaan op de limieten van 24 uur en 120 uur, wanneer, naar haar oordeel:

- a) het absoluut noodzakelijk is om de energievoorziening in stand te houden, of
- b) de installatie met de uitgevallen inrichting anders voor een beperkte tijd zou worden vervangen door een installatie die over het geheel genomen een hogere emissie zou veroorzaken.

2. De bevoegde autoriteit kan de verplichting tot het naleven van de in artikel 4 bedoelde emissiegrenswaarden voor zwaveldioxide bij installaties waar voor dit doel normaliter laagzwavelige brandstof wordt verstoekt, voor een periode van ten hoogste zes maanden opschorten, indien de exploitant wegens een onderbreking van de voorziening met laagzwavelige brandstof ten gevolge van een ernstig tekort aan dergelijke brandstoffen niet in staat is deze grenswaarden in acht te nemen. De Commissie wordt onverwijld op de hoogte gesteld van dergelijke gevallen.

3. De bevoegde autoriteit kan vrijstelling verlenen van de verplichte emissiegrenswaarden van artikel 4 voor een installatie die normaliter gasvormige brandstof gebruikt maar die als gevolg van een plotselinge onderbreking in de gasvoorziening uitzonderlijk een andere brandstof moet gebruiken, en zonder vrijstelling zou moeten worden uitgerust met een zuiveringsinrichting, en dit voor maximum 10 dagen, tenzij er een absolute noodzaak bestaat om de energievoorziening in stand te houden.

Artikel 8

1. Bij de toekenning van de vergunning van artikel 4, leden 1 en 2, aan installaties die gelijktijdig met twee of meer brandstoffen worden gevoed, en voor dergelijke installaties die vallen onder artikel 4, lid 3 of artikel 10, stelt de bevoegde autoriteit de emissiegrenswaarden als volgt vast:

- a) ten eerste, door de emissiegrenswaarde voor elke brandstof en elke verontreinigende stof te nemen die overeenkomt met het nominale thermische vermogen van de installatie zoals aangegeven in de bijlagen III tot en met VII;
- b) ten tweede, door de gewogen emissiegrenswaarden per brandstof te bepalen; deze waarden worden verkregen door elk van de hierboven bedoelde grenswaarden te vermenigvuldigen met de hoeveelheid door elke brandstof geleverde warmte, gedeeld door de warmte geleverd door alle brandstoffen tezamen;

- c) ten derde, door de per brandstof gewogen emissiegrenswaarden bij elkaar op te tellen.

De bevoegde autoriteiten zien erop toe dat de toepassing van deze bepaling niet tot een verhoging van de emissies van bestaande installaties leidt.

2. In polyvalente stookinstallaties die distillatie- en omzettingresiduen afkomstig van het raffineren van ruwe aardolie, alleen of in combinatie met andere brandstoffen, zelf verbruiken, zijn, niettegenstaande het bepaalde in lid 1, de voorschriften inzake de brandstof met de hoogste emissiegrenswaarde (bepalende brandstof) onverminderd van toepassing, indien tijdens de werking van de installatie het aandeel van de door deze brandstof geleverde warmte ten minste 50 % bedraagt van de warmte geleverd door alle brandstoffen tezamen.

4. Bij de toekenning van de in artikel 4, leden 1 en 2, bedoelde vergunning aan installaties die beurtelings met twee of meer brandstoffen worden gevoed en in het geval van dergelijke installaties waarop artikel 4, lid 3, of artikel 10 van toepassing is, zijn de in de bijlagen III tot en met VII genoemde emissiegrenswaarden voor elke gebruikte brandstof van toepassing.

Indien het aandeel van de beslissende brandstof kleiner dan 50 % is, wordt de emissiegrenswaarde naar rato van de door elke brandstof geleverde warmte en gelet op de warmte geleverd door alle brandstoffen tezamen als volgt bepaald:

- a) ten eerste, door de emissiegrenswaarde voor elke brandstof en elke verontreinigende stof te nemen die overeenkomt met het nominale thermische vermogen van de installatie zoals aangegeven in de bijlagen III tot en met VII;
- b) ten tweede, door de emissiegrenswaarde te berekenen voor de bepalende brandstof (de brandstof met de hoogste emissiegrenswaarde op grond van de bijlagen III tot en met VII of, in geval van twee brandstoffen met dezelfde emissiegrenswaarde, de brandstof die de grootste hoeveelheid warmte levert): deze waarde wordt verkregen door de in de bijlagen III tot en met VII vermelde grenswaarde voor deze brandstof met twee te vermenigvuldigen en van de uitkomst ervan de emissiegrenswaarde voor de brandstof met de laagste emissiegrenswaarde af te trekken;
- c) ten derde, door de gewogen emissiegrenswaarden per brandstof te bepalen; deze waarden worden verkregen door de berekende emissiegrenswaarde van de bepalende brandstof te vermenigvuldigen met de hoeveelheid door de bepalende brandstof geleverde warmte en elk der andere grenswaarden te vermenigvuldigen met de hoeveelheid door elke brandstof geleverde warmte, en de uitkomst van elke vermenigvuldiging te delen door de warmte geleverd door alle brandstoffen tezamen;
- d) ten vierde, door de per brandstof gewogen emissiegrenswaarden bij elkaar op te tellen.

3. Als alternatief voor lid 2 kunnen voor zwaveldioxide de volgende gemiddelde emissiegrenswaarden, ongeacht de gebruikte brandstofcombinaties, worden toegepast:

- a) voor nieuwe installaties als bedoeld in artikel 4, lid 1 en lid 3: 1 000 mg/Nm³, berekend als het gemiddelde van alle installaties van dat type binnen de raffinaderij;
- b) voor nieuwe installaties als bedoeld in artikel 4, lid 2: 600 mg/Nm³, berekend als het gemiddelde van alle installaties van dat type binnen de raffinaderij, met uitzondering van gasturbines.

Artikel 9

Rookgassen uit stookinstallaties worden op gecontroleerde wijze uitgestoten via een schoorsteen. De uitstootvoorschriften worden vermeld in de vergunning van artikel 4, alsook in die voor installaties waarop artikel 10 van toepassing is. De bevoegde autoriteit zorgt er met name voor dat de schoorsteenhoogte zo wordt berekend, dat er geen gevaar bestaat voor gezondheid of milieu.

Artikel 10

Bij uitbreiding van een stookinstallatie met ten minste 50 MW, zijn de emissiegrenswaarden van punt B van de bijlagen III tot en met VII van toepassing op het nieuwe gedeelte van de installatie; zij worden vastgesteld op grond van het thermische vermogen van de gehele installatie. Dit geldt niet voor de gevallen bedoeld in artikel 8, leden 2 en 3.

Heeft de exploitant van een stookinstallatie een wijziging voor in de zin van de artikelen 2, lid 10, onder b), en 12, lid 2, van Richtlijn 96/61/EG, dan zijn de emissiegrenswaarden van punt B van de bijlagen III tot en met VII met betrekking tot SO₂, NO_x en stofdeeltjes van toepassing.

Artikel 11

De lidstaten zorgen ervoor dat ingeval stookinstallaties worden gebouwd die aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor het milieu in een andere lidstaat, alle passende informatie wordt uitgewisseld en overleg wordt gepleegd overeenkomstig artikel 7 van Richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 inzake de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten ⁽¹⁾.

Artikel 12

De lidstaten treffen de nodige maatregelen om de controle, overeenkomstig bijlage VIII, punt A, op de emissies van de door deze richtlijn bestreken stookinstallaties alsmede op alle overige waarden die voor de tenuitvoerlegging van deze richt-

⁽¹⁾ PB L 175 van 5.7.1985, blz. 40. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/11/EG van de Raad (PB L 73 van 14.3.1997, blz. 5).

lijn zijn vereist, te verzekeren. Zij kunnen verlangen dat een dergelijke controle voor rekening van de exploitant geschiedt.

Artikel 13

De lidstaten treffen de nodige maatregelen opdat de exploitant de bevoegde autoriteiten binnen een redelijke termijn in kennis stelt van de resultaten van de continuummetingen, de controle op de meetapparatuur, de niet-continue metingen en alle overige metingen die werden verricht om de naleving van deze richtlijn te kunnen beoordelen.

Artikel 14

1. Bij continuummetingen worden de in punt A van de bijlagen III tot en met VII bedoelde emissiegrenswaarden geacht te zijn nageleefd, indien uit de evaluatie van de resultaten voor de bedrijfsduur tijdens een kalenderjaar blijkt dat

- a) geen kalendermaandgemiddelde boven de emissiegrenswaarden ligt, en
- b) in het geval van:
 - i) zwaveldioxide en stof, 97 % van alle 48-uursgemiddelden 110 % van de emissiegrenswaarden niet te boven gaat;
 - ii) stikstofoxiden, 95 % van alle 48-uursgemiddelden 110 % van de emissiegrenswaarden niet te boven gaat.

Met de in artikel 7 bedoelde perioden alsmede perioden van opstarten en stilleggen wordt geen rekening gehouden.

2. Indien uitsluitend niet-continue metingen of andere geschikte bepalingmethoden zijn vereist, worden de in de bijlagen III tot en met VII bedoelde emissiegrenswaarden geacht te zijn nageleefd, indien de resultaten van alle meetcycli of van deze andere methoden, die overeenkomstig de door de bevoegde overheid vastgelegde regels zijn bepaald en vastgesteld, de emissiegrenswaarden niet overschrijden.

3. In de gevallen bedoeld in artikel 5, leden 2 en 3, worden de ontzwavelingspercentages geacht te zijn bereikt, indien uit de evaluatie van metingen die zijn verricht overeenkomstig bijlage VIII, deel A, punt 3, blijkt dat alle kalendermaandgemiddelden of alle voortschrijdende maandgemiddelden voldoen aan de vereisten betreffende de ontzwavelingspercentages.

Met de in artikel 7 bedoelde perioden alsmede perioden van opstarten en stilleggen wordt geen rekening gehouden.

4. Voor nieuwe installaties met een vergunning die overeenkomstig artikel 4, lid 2, is verleend, worden de emissiegrenswaarden geacht te zijn nageleefd, indien voor de bedrijfsuren in een kalenderjaar:

- a) geen gevalideerd daggemiddelde hoger is dan de toepasselijke cijfers in punt B van de bijlagen III tot VII;
- b) 95 % van alle gevalideerde uurgemiddelden in één jaar niet hoger is dan 200 % van de toepasselijke cijfers in punt B van de bijlagen III tot VII.

De „gevalideerde gemiddelden” worden bepaald overeenkomstig bijlage VIII, deel A, punt 6.

Met de in artikel 7 bedoelde perioden alsmede perioden van opstarten en stilleggen wordt geen rekening gehouden.

Artikel 15

1. De lidstaten stellen de Commissie uiterlijk op 31 december 1990 in kennis van de volgens artikel 3, lid 1, opgestelde programma's.

Uiterlijk één jaar na afloop van elke fase van de emissievermindering van bestaande installaties, leggen de lidstaten aan de Commissie een beknopt rapport voor over de resultaten van de uitvoering van de programma's.

Tevens is een tussentijds rapport vereist halverwege elke fase.

2. De in lid 1 bedoelde rapporten bevatten een overzicht van:

- a) alle stookinstallaties die onder deze richtlijn vallen,
- b) de emissies van zwaveldioxide en stikstofoxiden, uitgedrukt in ton per jaar en als concentratie van deze stoffen in de rookgassen,
- c) de reeds genomen of voorgenomen maatregelen om de emissies te verminderen, en van de wijzigingen in de keuze van de gebruikte brandstof,
- d) de uitgevoerde of voorgenomen wijzigingen in de bedrijfsvoering,
- e) de uitgevoerde of voorgenomen definitieve stillegging van stookinstallaties, en
- f) in voorkomend geval, de emissiegrenswaarden die volgens de programma's voor bestaande installaties gelden.

Bij de bepaling van de jaarlijkse emissies en de concentraties verontreinigende stoffen in de rookgassen houden de lidstaten rekening met de artikelen 12, 13 en 14.

3. De lidstaten die artikel 5 en de bepalingen van de aantekening (NB) in bijlage III of bijlage VI, deel A toepassen, brengen daarover jaarlijks verslag uit aan de Commissie.

Artikel 16

De lidstaten stellen sancties vast op inbreuken op de krachtens deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen. De sancties zijn doeltreffend, evenredig en afschrikkend.

Artikel 17

1. Onverminderd lid 2 wordt Richtlijn 88/609/EEG ingetrokken met ingang van 27 november 2002, en zulks onverminderd de verplichtingen van de lidstaten inzake de termijnen voor omzetting en toepassing van die richtlijn, tevens vermeld in bijlage IX bij de onderhavige richtlijn.
2. Ten aanzien van nieuwe installaties waarvoor een vergunning is verleend vóór 27 november 2002 zoals vermeld in artikel 4, lid 1, van deze richtlijn, blijven artikel 4, lid 1, artikel 5, lid 2, artikel 6, artikel 15, lid 3, bijlagen III, VI, VIII en bijlage IX, deel A, punt 2 van Richtlijn 88/609/EEG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 94/66/EG, van toepassing tot en met 31 december 2007, waarna zij worden ingetrokken.
3. Verwijzingen naar Richtlijn 88/609/EEG worden uitgelegd als verwijzingen naar de onderhavige richtlijn en gelezen overeenkomstig de concordantietabel in bijlage X.

Artikel 18

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om vóór 27 november 2002 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor die verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. Voor bestaande installaties en nieuwe installaties waarvoor een vergunning is verleend overeenkomstig artikel 4, lid 1, is bijlage VIII, deel A, punt 2, vanaf 27 november 2004 van toepassing.

3. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van de bepalingen van intern recht die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied aannemen.

Artikel 19

Deze richtlijn treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 20

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Luxemburg, 23 oktober 2001.

Voor het Europees Parlement

De Voorzitter

N. FONTAINE

Voor de Raad

De Voorzitter

A. NEYTS-UYTTEBROECK

BIJLAGE I

PLAFONDS EN STREEFCIJFERS VOOR DE VERMINDERING VAN SO₂-EMISSIONS VOOR BESTAANDE INSTALLATIES ⁽¹⁾ ⁽²⁾

Lidstaat	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	SO ₂ -emissies van GSI 1980 in kiloton	Emissieplafond (in kiloton/jaar)			Vermindering in % t.o.v. emissies 1980			Vermindering in % t.o.v. aangepaste emissies 1980		
		Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 1	Fase 2	Fase 3
		1993	1998	2003	1993	1998	2003	1993	1998	2003
België	530	318	212	159	- 40	- 60	- 70	- 40	- 60	- 70
Denemarken	323	213	141	106	- 34	- 56	- 67	- 40	- 60	- 70
Duitsland	2 225	1 335	890	668	- 40	- 60	- 70	- 40	- 60	- 70
Griekenland	303	320	320	320	+ 6	+ 6	+ 6	- 45	- 45	- 45
Spanje	2 290	2 290	1 730	1 440	0	- 24	- 37	- 21	- 40	- 50
Frankrijk	1 910	1 146	764	573	- 40	- 60	- 70	- 40	- 60	- 70
Ierland	99	124	124	124	+ 25	+ 25	+ 25	- 29	- 29	- 29
Italië	2 450	1 800	1 500	900	- 27	- 39	- 63	- 40	- 50	- 70
Luxemburg	3	1,8	1,5	1,5	- 40	- 50	- 60	- 40	- 50	- 50
Nederland	299	180	120	90	- 40	- 60	- 70	- 40	- 60	- 70
Portugal	115	232	270	206	+ 102	+ 135	+ 79	- 25	- 13	- 34
Verenigd Koninkrijk	3 883	3 106	2 330	1 553	- 20	- 40	- 60	- 20	- 40	- 60
Oostenrijk	90	54	36	27	- 40	- 60	- 70	- 40	- 60	- 70
Finland	171	102	68	51	- 40	- 60	- 70	- 40	- 60	- 70
Zweden	112	67	45	34	- 40	- 60	- 70	- 40	- 60	- 70

⁽¹⁾ Na 1 juli 1987 toegestane capaciteit kan extra emissies veroorzaken.

⁽²⁾ Emissies door stookinstallaties waarvoor vóór 1 juli 1987 een vergunning is afgegeven, maar die op die datum nog niet in bedrijf waren en waarmee geen rekening is gehouden bij de in deze bijlage vastgestelde emissieplafonds, moeten ofwel voldoen aan de voorwaarden van deze richtlijn voor nieuwe stookinstallaties ofwel worden meegeteld bij de totale emissies van de bestaande installaties, die de in deze bijlage vastgestelde plafonds niet mogen overschrijden.

BIJLAGE II

PLAFONDS EN STREEFCIJFERS VOOR DE VERMINDERING VAN NO_x-EMISSIONS VOOR BESTAANDE INSTALLATIES ⁽¹⁾ ⁽²⁾

Lidstaat	0	1	2	3	4	5	6
	NO _x -emissies (als NO ₂) van GSI 1980 (in kiloton)	NO _x -emissieplafonds (in kiloton/jaar)		Vermindering in % t.o.v. emissies 1980		Vermindering in % t.o.v. aangepaste emissies 1980	
		Fase 1	Fase 2	Fase 1	Fase 2	Fase 1	Fase 2
		1993 ⁽¹⁾	1998	1993 ⁽¹⁾	1998	1993 ⁽¹⁾	1998
België	110	88	66	- 20	- 40	- 20	- 40
Denemarken	124	121	81	- 3	- 35	- 10	- 40
Duitsland	870	696	522	- 20	- 40	- 20	- 40
Griekenland	36	70	70	+ 94	+ 94	0	0
Spanje	366	368	277	+ 1	- 24	- 20	- 40
Frankrijk	400	320	240	- 20	- 40	- 20	- 40
Ierland	28	50	50	+ 79	+ 79	0	0
Italië	580	570	428	- 2	- 26	- 20	- 40
Luxemburg	3	2,4	1,8	- 20	- 40	- 20	- 40
Nederland	122	98	73	- 20	- 40	- 20	- 40
Portugal	23	59	64	+ 157	+ 178	- 8	0
Verenigd Koninkrijk	1 016	864	711	- 15	- 30	- 15	- 30
Oostenrijk	19	15	11	- 20	- 40	- 20	- 40
Finland	81	65	48	- 20	- 40	- 20	- 40
Zweden	31	25	19	- 20	- 40	- 20	- 40

⁽¹⁾ De lidstaten mogen om technische redenen de datum van fase 1 voor vermindering van NO_x-emissies met ten hoogste twee jaar uitstellen door de Commissie binnen één maand na kennisgeving van deze richtlijn daarvan in kennis te stellen.

⁽¹⁾ Na 1 juli 1987 toegestane capaciteit kan extra emissies veroorzaken.

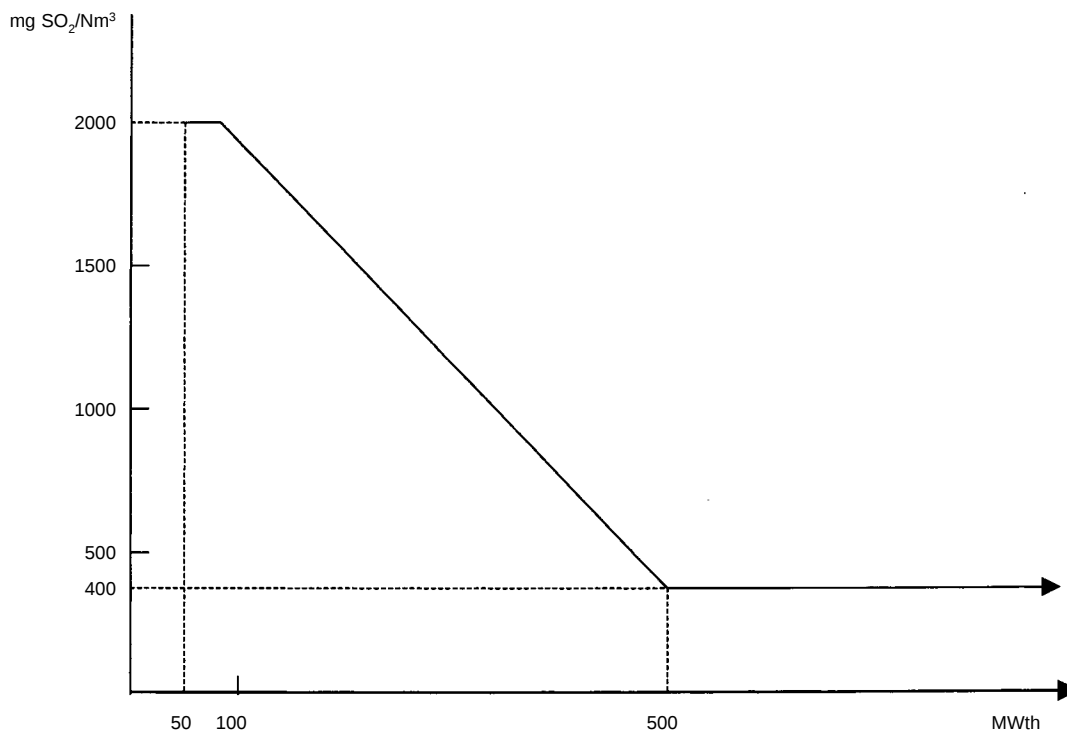
⁽²⁾ Emissies door stookinstallaties waarvoor vóór 1 juli 1987 een vergunning is afgegeven, maar die op die datum nog niet in bedrijf waren en waarmee geen rekening is gehouden bij de in deze bijlage vastgestelde emissieplafonds, moeten ofwel voldoen aan de voorwaarden van deze richtlijn voor nieuwe stookinstallaties ofwel worden meegeteld bij de totale emissies van de bestaande installaties, die de in deze bijlage vastgestelde plafonds niet mogen overschrijden.

BIJLAGE III

EMISSIEGRENSWAARDEN VOOR SO₂

Vaste brandstoffen

- A. Emissiegrenswaarden voor SO₂, uitgedrukt in mg/Nm³ (O₂-gehalte 6 %), voor nieuwe en bestaande installaties overeenkomstig respectievelijk artikel 4, lid 1 en artikel 4, lid 3:

NB: Indien bovenstaande emissiegrenswaarden op grond van de brandstofkenmerken niet kunnen worden gehaald, moet bij installaties met een nominaal thermisch vermogen van 100 MWth of minder een ontzwavelingspercentage van tenminste 60 % worden gerealiseerd, bij installaties met meer dan 100 MWth vermogen en met 300 MWth vermogen of minder een van 75 %, en voor installaties met meer dan 300 MWth vermogen een van 90 %. Voor installaties met meer dan 500 MWth vermogen geldt een ontzwavelingspercentage van tenminste 94 % of van tenminste 92 % ingeval vóór 1 januari 2001 een contract voor de inrichting van een rookgasontzwavelings- of kalkinjectie-installatie is gesloten en de desbetreffende werkzaamheden zijn begonnen.

- B. Emissiegrenswaarden voor SO₂, uitgedrukt in mg/Nm³ (O₂-gehalte 6 %), voor nieuwe installaties overeenkomstig artikel 4, lid 2, met uitzondering van gasturbines.

Soort brandstof	50 tot 100 MWth	100 tot 300 MWth	> 300 MWth
Biomassa	200	200	200
Algemeen	850	200 ⁽¹⁾	200

⁽¹⁾ Behalve in het geval van de „ultraperifere gebieden” waar een waarde van 850 tot 200 mg/Nm³ (lineaire daling) zal gelden.

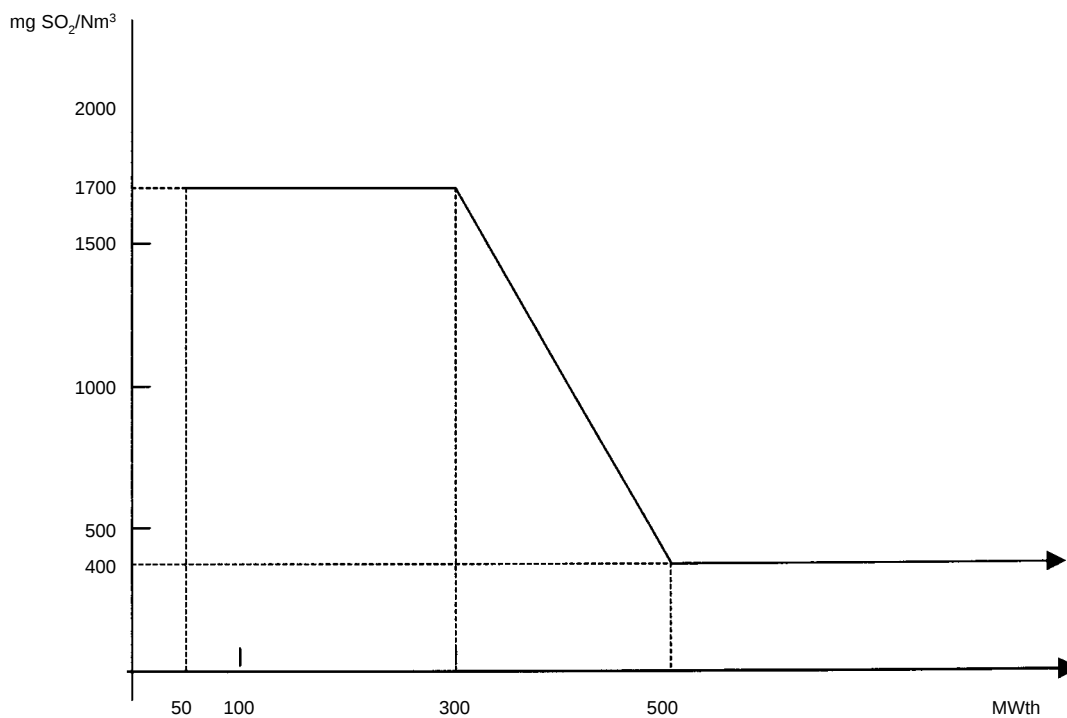
NB: Indien bovenstaande emissiegrenswaarden op grond van de brandstofkenmerken niet kunnen worden gehaald, moet bij installaties met een nominaal thermisch vermogen van 300 MWth of minder 300 mg/Nm³ SO₂ of een ontzwavelingspercentage van tenminste 92 % worden gerealiseerd en gelden voor installaties met een nominaal thermisch vermogen van meer dan 300 MWth een ontzwavelingspercentage van tenminste 95 % alsmede een maximaal toegestane emissiegrenswaarde van 400 mg/Nm³.

BIJLAGE IV

EMISSIEGRENSWAARDEN VOOR SO₂

Vloeibare brandstoffen

- A. Emissiegrenswaarden voor SO₂, uitgedrukt in mg/Nm³ (O₂-gehalte 3 %), voor nieuwe en bestaande installaties overeenkomstig respectievelijk artikel 4, lid 1 en artikel 4, lid 3:

- B. Emissiegrenswaarden voor SO₂, uitgedrukt in mg/Nm³ (O₂-gehalte 3 %), voor nieuwe installaties overeenkomstig artikel 4, lid 2, met uitzondering van gasturbines.

50 tot 100 MWth	100 tot 300 MWth	> 300 MWth
850	400 tot 200 (lineaire daling) ⁽¹⁾	200

⁽¹⁾ Behalve in het geval van de „ultraperifere gebieden” waar een waarde van 850 tot 200 mg/Nm³ (lineaire daling) zal gelden.

Voor twee installaties met een nominaal thermisch vermogen van 250 MWth op Kreta en Rhodos die vóór 31 december 2007 een vergunning moeten krijgen, is een emissiegrenswaarde van 1 700 mg/Nm³ van toepassing.

BIJLAGE V

EMISSIEGRENSWAARDEN VOOR SO₂

Gasvormige brandstoffen

- A. Emissiegrenswaarden voor SO₂, uitgedrukt in mg/Nm³ (O₂-gehalte 3 %), voor nieuwe en bestaande installaties overeenkomstig respectievelijk artikel 4, lid 1 en artikel 4, lid 3:

Soort brandstof	Emissiegrenswaarden (in mg/Nm ³)
Gasvormige brandstoffen in het algemeen	35
Vloeibaar gemaakt gas	5
Gassen met lage calorische waarde, verkregen door vergassing van raffinaderijresiduen, cokesovengas, hoogovengas	800
Gas verkregen door vergassing van kolen	(¹)

(¹) De Raad zal de voor dit gas geldende emissiegrenswaarden later vaststellen aan de hand van voorstellen die de Commissie in het licht van verdere technische ervaring zal doen.

- B. Emissiegrenswaarden voor SO₂, uitgedrukt in mg/Nm³ (O₂-gehalte 3 %), voor nieuwe installaties overeenkomstig artikel 4, lid 2:

Gasvormige brandstoffen in het algemeen	35
Vloeibaar gemaakt gas	5
Gassen met lage calorische waarde uit cokesovens	400
Gassen met lage calorische waarde uit hoogovens	200

BIJLAGE VI

EMISSIEGRENSWAARDEN VOOR NO_x (GEMETEN ALS NO₂)

- A. Emissiegrenswaarden voor NO_x, uitgedrukt in mg/Nm³ (O₂-gehalte 6 % voor vaste brandstoffen, 3 % voor vloeibare en gasvormige brandstoffen) voor nieuwe en bestaande installaties overeenkomstig respectievelijk artikel 4, lid 1, en artikel 4, lid 3:

Soort brandstof	Emissiegrenswaarden ⁽¹⁾ (mg/Nm ³)
Vast ⁽²⁾ ⁽³⁾ :	
50 tot 500 MWth:	600
>500 MWth	500
Vanaf 1 januari 2016	
50 tot 500 MWth:	600
>500 MWth	200
Vloeibaar:	
50 tot 500 MWth:	450
>500 MWth	400
Gasvormig:	
50 tot 500 MWth	300
>500 MWth	200

⁽¹⁾ Behalve voor de „ultraperifere gebieden” waar de volgende waarden zullen gelden:

Vast, in het algemeen: 650

Vast met < 10 % vluchtige bestanddelen: 1 300

Vloeibaar: 450

Gasvormig: 350

⁽²⁾ Tot 31 december 2015 zal voor installaties met een nominaal thermisch vermogen van meer dan 500 MWth, die vanaf 2008 niet meer dan 2 000 uur per jaar in bedrijf zijn (voortschrijdend gemiddelde over een periode van vijf jaar):

- in het geval van installaties die een vergunning hebben overeenkomstig artikel 4, lid 3, onder a), een emissiegrenswaarde voor stikstofoxide (gemeten in NO₂) van 600 mg/Nm³ gelden;
- in het geval van installaties die onderworpen zijn aan een nationaal plan overeenkomstig artikel 4, lid 6, hun bijdrage tot het nationale plan beoordeeld worden op grond van een grenswaarde van 600 mg/Nm³.

Vanaf 1 januari 2016 zal voor dergelijke installaties die niet meer dan 1 500 uur per jaar in bedrijf zijn (voortschrijdend gemiddelde over een periode van vijf jaar) ook een emissiegrenswaarde voor stikstofoxide (gemeten in NO₂) van 450 mg/Nm³ gelden.

⁽³⁾ Tot 1 januari 2018 zal voor installaties die tijdens de op 1 januari 2001 eindigende periode van 12 maanden werkten en nog steeds werken met vaste brandstoffen met minder dan 10 % vluchtige bestanddelen, een waarde van 1 200 mg/Nm³ gelden.

- B. Emissiegrenswaarden voor NO_x , uitgedrukt in mg/Nm^3 voor nieuwe installaties overeenkomstig artikel 4, lid 2, met uitzondering van gasturbines

Vaste brandstoffen (O_2 -gehalte 6 %)

Soort brandstof	50 tot 100 MWth	100 tot 300 MWth	> 300 MWth
Biomassa	400	300	200
Algemeen	400	200 ⁽¹⁾	200

⁽¹⁾ Behalve in het geval van de „ultraperifere gebieden” waar een waarde van $300 \text{ mg}/\text{Nm}^3$ (lineaire daling) zal gelden.

Vloeibare brandstoffen (O_2 -gehalte 3 %)

50 tot 100 MWth	100 tot 300 MWth	> 300 MWth
400	200 ⁽¹⁾	200

⁽¹⁾ Behalve in het geval van de „ultraperifere gebieden” waar een waarde van $300 \text{ mg}/\text{Nm}^3$ (lineaire daling) zal gelden.

Voor twee installaties met een nominaal thermisch vermogen van 250 MWth op Kreta en Rhodos die vóór 31 december 2007 een vergunning moeten krijgen, is een emissiegrenswaarde van $400 \text{ mg}/\text{Nm}^3$ van toepassing.

Gasvormige brandstoffen (O_2 -gehalte 3 %)

	50 tot 300 MWth	> 300 MWth
Aardgas (opmerking 1)	150	100
Overige gassen	200	200

Gasturbines

Emissiegrenswaarden voor NO_x , uitgedrukt in mg/Nm^3 (O_2 -gehalte 15 %), voor één gasturbine-eenheid overeenkomstig artikel 4, lid 2 (de grenswaarden gelden uitsluitend bij een belasting boven 70 %)

	> 50 MWth (thermisch vermogen bij ISO-omstandigheden)
Aardgas (opmerking 1)	50 (opmerking 2)
Vloeibare brandstoffen (opmerking 3)	120
Gasvormige brandstoffen (behalve aardgas)	120

Deze grenswaarden zijn niet van toepassing op gasturbines die, voor noodgevallen, minder dan 500 uur per jaar in bedrijf zijn. De exploitant van dergelijke installaties dient elk jaar een overzicht van dergelijke bedrijfsuren bij de bevoegde autoriteit in te dienen.

Opmerking 1: Onder aardgas wordt verstaan in de natuur voorkomend methaan met maximaal 20 % (v/v) inerte en andere bestanddelen.

Opmerking 2: $75 \text{ mg}/\text{Nm}^3$ in de volgende gevallen, waarin het rendement van de gasturbine vastgesteld wordt bij ISO-basisbelastingomstandigheden:

- gasturbines die in een systeem met warmtekrachtkoppeling worden gebruikt met een totaal rendement van meer dan 75 %;
- gasturbines die in een warme/kracht centrale worden gebruikt met een gemiddeld jaarlijks totaal elektriciteitsrendement van meer dan 55 %;
- gasturbines voor mechanische aandrijving.

Voor single-cyclusturbines die niet in één van deze drie categorieën vallen, maar een rendement hebben dat hoger is dan 35 % (bepaald bij ISO-basisbelastingomstandigheden), wordt de emissiegrenswaarde vastgesteld op $50 \cdot \eta / 35$, waarbij η het als percentage uitgedrukte (en bij ISO-basisbelastingomstandigheden bepaalde) rendement van de gasturbine is.

Opmerking 3: Deze emissiegrenswaarde geldt uitsluitend voor gasturbines die met lichte en middeldestillaten worden gestookt.

BIJLAGE VII

EMISSIEGRENSSWAARDEN VOOR STOF

- A. Emissiegrenswaarden voor stof, uitgedrukt in mg/Nm^3 (O_2 -gehalte 6 % voor vaste brandstoffen, 3 % voor vloeibare en gasvormige brandstoffen) voor nieuwe en bestaande installaties overeenkomstig respectievelijk artikel 4, lid 1, en artikel 4, lid 3:

Soort brandstof	Thermisch vermogen (in MWth)	Emissiegrenswaarden (in Nm^3)
Vast	≥ 500 < 500	50 ⁽²⁾ 100
Vloeibaar ⁽¹⁾	alle installaties	50
Gasvormig	alle installaties	5 als regel 10 voor hoogovengas 50 voor door de ijzer- en staalindustrie geproduceerd gas dat elders kan worden gebruikt

⁽¹⁾ Er mag een emissiegrenswaarde van $100 \text{ mg}/\text{Nm}^3$ worden gehanteerd voor installaties met een thermisch vermogen van minder dan 500 MWth waarin vloeibare brandstof met een asgehalte van meer dan 0,06 % wordt gestookt.

⁽²⁾ Er mag een emissiegrenswaarde van $100 \text{ mg}/\text{Nm}^3$ worden gehanteerd voor installaties die een vergunning hebben overeenkomstig artikel 4, lid 3, met een thermisch vermogen van 500 MWth of meer, waarin vaste brandstof wordt gestookt met een warmtegehalte van minder dan 5 800 kJ/kg (netto calorische waarde), een vochtgehalte van meer dan 45 % per gewicht, een gecombineerd vocht- en asgehalte van meer dan 60 % per gewicht en een calciumoxidegehalte van meer dan 10 %.

- B. Emissiegrenswaarden voor stof, uitgedrukt in mg/Nm^3 voor nieuwe installaties overeenkomstig artikel 4, lid 2, met uitzondering van gasturbines:

Vaste brandstoffen (O_2 -gehalte 6 %)

50 tot 100 MWth	> 100 MWth
50	30

Vloeibare brandstoffen (O_2 -gehalte 3 %)

50 tot 100 MWth	> 100 MWth
50	30

Voor twee installaties met een nominaal thermisch vermogen van 250 MW op Kreta en Rhodos die vóór 31 december 2007 een vergunning moeten krijgen, is een emissiegrenswaarde van $50 \text{ mg}/\text{Nm}^3$ van toepassing.

Gasvormige brandstoffen (O_2 -gehalte 3 %)

Normaliter	5
Voor hoogovengas	10
Voor door de ijzer- en staalindustrie geproduceerd gas dat elders kan worden gebruikt	30

BIJLAGE VIII

EMISSIEMETING

A. Regels voor de meting en beoordeling van de emissies van stookinstallaties.

1. Tot 27 november 2004

Tot die datum vindt de meting van de concentraties zwaveldioxide, stof en stikstofoxiden voor nieuwe installaties waaraan een vergunning is verleend overeenkomstig artikel 4, lid 1, met een nominaal thermisch vermogen van meer dan 300 MW continu plaats. De controle op zwaveldioxide en stof kan echter worden beperkt tot niet-continue metingen of andere geschikte bepalingmethoden, indien voor de bepaling van de concentraties gebruik kan worden gemaakt van zulke metingen of methoden, die door de bevoegde autoriteiten moeten worden getoetst en goedgekeurd.

In het geval van nieuwe, niet in de eerste alinea bedoelde installaties waaraan een vergunning is verleend overeenkomstig artikel 4, lid 1, kunnen de bevoegde autoriteiten eisen dat continumetingen voor die drie verontreinigende stoffen plaatsvinden wanneer zij dat noodzakelijk achten. Indien geen continumetingen worden vereist, worden geregeld niet-continue metingen of andere door de bevoegde autoriteiten goedgekeurde geschikte bepalingmethoden gebruikt om de in de emissies aanwezige hoeveelheid van de bovengenoemde stoffen te beoordelen.

2. Met ingang van 27 november 2002 en onverminderd artikel 18, lid 2

Vanaf die datum eisen de bevoegde autoriteiten continumetingen van de concentraties zwaveldioxide, stikstofoxiden en stof van afvalgasen van elke stookinstallatie met een nominaal thermisch vermogen van 100 MW of meer.

In afwijking daarvan zijn continumetingen niet voorgeschreven in de volgende gevallen:

- voor stookinstallaties met een levensduur van minder dan 10 000 bedrijfsuren;
- voor zwaveldioxide en stof van ketels en gasturbines die met aardgas worden gestookt,
- voor zwaveldioxide van gasturbines en ketels die gestookt worden met olie waarvan het zwavelgehalte bekend is, ingeval er geen ontzwavelingsuitrusting is;
- voor zwaveldioxide van met biomassa gestookte ketels, wanneer de exploitant kan aantonen dat de SO₂-emissies in geen geval hoger zijn dan de voorgeschreven emissiegrenswaarden.

Wanneer geen continumetingen voorgeschreven zijn, moeten ten minste om de zes maanden niet-continue metingen plaatsvinden. Als alternatief kunnen passende, door de bevoegde autoriteiten te controleren en goed te keuren bepalingmethoden worden gebruikt om de in de emissies aanwezige hoeveelheid van bovengenoemde verontreinigende stoffen te beoordelen. Daarbij worden de betrokken normen van de Europese Commissie voor Normalisatie (CEN) gebruikt zodra die beschikbaar zijn. Indien er geen CEN-normen bestaan, worden de ISO-normen, dan wel nationale of internationale normen die gegevens van een gelijkwaardige wetenschappelijke kwaliteit opleveren, toegepast.

3. In het geval van installaties die moeten voldoen aan de ontzwavelingseisen vastgesteld in artikel 5, lid 2 en Bijlage III, zijn de in punt 2 genoemde voorschriften betreffende het meten van SO₂-emissies van toepassing. Bovendien moet het zwavelgehalte van de brandstof die in de stookinstallatie met de daarbij behorende voorzieningen wordt ingebracht, geregeld worden gecontroleerd.
4. Bij wezenlijke veranderingen in de gebruikte brandstof of de wijze van functioneren van de stookinstallaties moeten de bevoegde autoriteiten daarvan in kennis worden gesteld. Zij beslissen of de in punt 2 vermelde bepalingen inzake controle toereikend zijn dan wel aangepast dienen te worden.
5. Tot de overeenkomstig lid 2 uitgevoerde continumetingen behoren de betrokken procesparameters, namelijk zuurstofgehalte, temperatuur, druk en waterdampgehalte. De continumeting van het waterdampgehalte van de uitlaatgassen is niet nodig, op voorwaarde dat het monster van het uitlaatgas gedroogd wordt voordat de emissies geanalyseerd worden.

Representatieve metingen, dat wil zeggen steekproeven en analyses van de betrokken verontreinigende stoffen en procesparameters alsmede referentiemethoden om automatische meetsystemen te ijken, worden uitgevoerd overeenkomstig de CEN-normen, zodra die beschikbaar zijn. Indien er geen CEN-normen bestaan, worden de ISO-normen, dan wel nationale of internationale normen die gegevens van een gelijkwaardige wetenschappelijke kwaliteit opleveren, toegepast.

Continu werkende meetapparatuur moet ten minste eenmaal per jaar worden geijkt door middel van volgens de referentiemethoden uitgevoerde parallele metingen.

6. De waarden van de 95 %-betrouwbaarheidsintervallen van individuele metingen mogen de volgende percentages van de emissiegrenswaarden niet overschrijden:

Zwavel dioxide	20 %
Stikstofoxiden	20 %
Stof	30 %.

De gevalideerde uur- en daggemiddelden worden vastgesteld op grond van de gevalideerde gemeten uurgemiddelden, na aftrek van de waarde van de hiervoren bepaalde betrouwbaarheidsinterval.

Een dag waarvan meer dan 3 uurgemiddelden ongeldig zijn wegens storing of onderhoud van het continu werkende meetsysteem, wordt ongeldig verklaard. Indien daardoor meer dan 10 dagen per jaar ongeldig worden verklaard, verplicht de bevoegde autoriteit de exploitant passende maatregelen te treffen om de betrouwbaarheid van het continu werkende controlesysteem te verbeteren.

B. Bepaling van de totale jaarlijkse emissies van nieuwe stookinstallaties

Tot en met 2003 zorgen de bevoegde autoriteiten ervoor dat zij de resultaten ontvangen van de bepaling van de totale jaarlijkse emissies van zwavel dioxide en stikstofoxiden. Bij continuumeting telt de exploitant van de stookinstallatie voor iedere verontreinigende stof afzonderlijk de massa van de dagelijkse emissies bij elkaar op, op basis van het debiet van de rookgassen. Waar geen continuumeting plaatsvindt, maakt de exploitant aan de hand van het bepaalde in punt A.1 ten genoegen van de bevoegde autoriteiten ramingen van de totale jaarlijkse emissies.

De lidstaten moeten tegelijk met de in punt C.3 vereiste mededeling betreffende de totale jaarlijkse emissies van bestaande installaties aan de Commissie ook mededeling doen van de totale jaarlijkse SO₂-emissies en NO_x-emissies van nieuwe installaties.

Met ingang van 2004 en voor elk jaar daarna stellen de lidstaten een inventaris op van de emissie van SO₂, NO_x en stof van alle stookinstallaties met een nominaal thermisch vermogen van ten minste 50 MW. De bevoegde autoriteit ontvangt voor elke installatie die onder het beheer van één exploitant op een bepaalde locatie in werking is de volgende gegevens:

- de totale emissie van SO₂, NO_x en stof (als totaal zwevende deeltjes) per jaar;
- de totale hoeveelheid energie die per jaar is gebruikt, uitgedrukt in de calorische onderwaarde en gespecificeerd voor de vijf categorieën brandstoffen: biomassa, andere vaste brandstoffen, vloeibare brandstoffen, aardgas en andere gassen.

Een samenvatting van de resultaten van deze inventaris, waarin de emissies van elke raffinaderij apart zijn aangegeven, wordt om de drie jaar binnen twaalf maanden na het einde van de betrokken periode van drie jaar aan de Commissie verstrekt. De jaarlijkse gegevens per installatie worden op verzoek aan de Commissie verstrekt. De Commissie zal de lidstaten, binnen twaalf maanden na ontvangst van de nationale inventarissen, een samenvatting doen toekomen van de vergelijking en beoordeling van de inventarissen.

Met ingang van 1 januari 2008 brengen de lidstaten elk jaar aan de Commissie verslag uit over de bestaande installaties die krachtens artikel 4, lid 4, voor vrijstelling in aanmerking komen en verstrekken zij haar een overzicht van de gebruikte en ongebruikte tijd voor de resterende bedrijfsduur van de installaties.

C. Bepaling van de totale jaarlijkse emissies van bestaande stookinstallaties tot en met 2003

1. De lidstaten moeten met ingang van 1990, voor elk daaropvolgend jaar tot en met 2003, een volledige emissie-inventaris van SO₂ en NO_x opstellen voor bestaande installaties:
 - met betrekking tot iedere installatie afzonderlijk voor installaties van meer dan 300 MWth en voor raffinaderijen;
 - gezamenlijk voor de andere stookinstallaties waarop deze richtlijn van toepassing is.
2. De voor deze inventarisatie toegepaste methode moet stroken met die welke is gebruikt voor het bepalen van de SO₂ en NO_x-emissies van stookinstallaties in 1980.
3. De resultaten van deze inventaris moeten binnen negen maanden na het einde van het betrokken jaar in de vorm van een overzichtelijk verzameldocument aan de Commissie worden medegedeeld. De voor het opstellen van die emissie-inventarissen gebruikte methode en de gedetailleerde basisgegevens moeten ter beschikking van de Commissie worden gesteld indien zij daarom verzoekt.
4. De Commissie moet een systematische vergelijking van zulke nationale inventarissen organiseren en moet, indien daartoe aanleiding bestaat, de Raad voorstellen doen die ten behoeve van een doeltreffende uitvoering van deze richtlijn gericht zijn op harmonisatie van de voor de emissie-inventarissen gebruikte methoden.

BIJLAGE IX

TERMIJNEN VOOR OMZETTING EN UITVOERING VAN DE INGETROKKEN RICHTLIJN

(bedoeld in artikel 17, lid 1)

Richtlijn	Omzettingstermijn	Uitvoeringstermijn
88/609/EEG (PB L 336 van 7.12.1988, blz. 1)	30 juni 1990	1 juli 1990 31 december 1990 31 december 1993 31 december 1998 31 december 2003
94/66/EG (PB L 337 van 24.12.1994, blz. 83)	24 juni 1995	

BIJLAGE X

CONCORDANTIETABEL

(bedoeld in artikel 17, lid 3)

Deze richtlijn	Richtlijn 88/609/EEG
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2	Artikel 2
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 4, lid 1	Artikel 4, lid 1
Artikel 4, leden 2, 3 en 4	
Artikel 4, lid 5	Artikel 4, lid 3
Artikel 4, leden 6, 7 en 8	
Artikel 5	Artikel 5
	Artikel 6
Artikel 6	
Artikel 7	Artikel 8
Artikel 8	Artikel 9
Artikel 9	Artikel 10
Artikel 10	Artikel 11
Artikel 11	Artikel 12
Artikel 12	Artikel 13, lid 1
Artikel 13	Artikel 14
Artikel 14	Artikel 15
Artikel 15, leden 1, 2 en 3	Artikel 16, leden 1, 2 en 4
Artikel 16	
Artikel 17	
Artikel 18, lid 1, alinea 1, en lid 3	Artikel 17, leden 1 en 2
Artikel 18, lid 1, alinea 2 en lid 2, en artikel 19	
Artikel 20	Artikel 18
Bijlagen I t/m VIII	Bijlagen I t/m IX
Bijlagen IX en X	—